

Pani Anita Sowińska
Podsekretarz stanu
w Ministerstwie Klimatu i Środowiska

Szanowna Pani Minister,

raz jeszcze jako branża handlu zwracamy się o podjęcie działań mających na celu stworzenie mechanizmów zapewnienie pokrycia kosztów, jakie ponosić będzie handel detaliczny w związku z wdrożeniem i funkcjonowaniem systemu kaucyjnego.

Branża handlu detalicznego nie akceptuje dalszego ignorowania tego tematu przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska i żąda podjęcia bezzwłocznych działań ukierunkowanych na rozwiązanie problemu, jakie niesie obecna sytuacja w związku z opłatami manipulacyjnymi w systemie kaucyjnym.

Niniejsze pismo sygnowały 24 sieci handlowe zrzeszające ponad 40 000 sklepów.

Przypominamy:

Ustawa wdrażająca system kaucyjny jasno stanowi, że „Podmiot reprezentujący w ramach systemu kaucyjnego zapewnia finansowanie kosztów zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych przez przedsiębiorcę prowadzącego jednostkę handlu detalicznego i hurtowego oraz inny punkt zbierający opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym” (Art. 40 ust. 1 pkt 6i. Ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi).

Pomimo tego zapisu Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie wskazało konkretnych zasad naliczania opłaty manipulacyjnej przez operatorów systemu, czyli tzw. podmiotów reprezentujących (przedsiębiorstw, które zgodnie z ustawą mają odbierać opakowania ze sklepów, przekazywać je do recyklingu, dokonywać rozliczeń opłat za operację i kaucję).

Operatorzy proponują stawki około 10 – 12 gr za zebraną automatycznie butelkę PET i 3 – 10 gr za zbiórkę ręczną tych opakowań. Natomiast wyniki testów przeprowadzonych w sklepach jednoznacznie wskazują, że realne koszty będą około trzykrotnie wyższe. Kilumiesięczne testowe zbiórki pokazują, że stawki handling fee są obecnie o 50 – 70% niższe niż realne koszty przedsiębiorców. Uśredniona strata jednego sklepu do realizacji ustawowego obowiązku wyniesie od 2 000 zł do 2 500 zł miesięcznie. Jak łatwo zatem wyliczyć, niezwrócony przez operatorów roczny koszt uczestnictwa w systemie dla właściciela średniego sklepu wyniesie od 24 000 zł do 30 000 zł, jednocześnie podkreślając, że będą to koszty zależne od powierzchni sklepu (większe jednostki handlu poniosą jeszcze wyższe koszty).

W efekcie to na placówki handlowe przerzucono koszt utrzymania systemu: nie tylko nakłady na inwestycje, ale również wszystkie bieżące oraz związane z uruchomieniem koszty działalności systemu, m.in. licencje za podłączenie do systemu rozliczeń, licencje na urządzenia oraz koszty opłat serwisowych. W przypadku nierealizowania powyższych opłat na przedsiębiorców mogą zostać nałożone wysokie kary finansowe, co czyni właścicieli sklepów bezsilnymi w powyższych kwestiach.

Tym samym ustawa narzuca właścicielom sklepów nowe obowiązki, narażając ich na realne straty.

Jest to sprzeczne ustawą – gdyż to to podmiot reprezentujący czy wprowadzający na rynek producenci napojów powinni finansować koszty zbiórki. Wobec bezczynności Ministerstwa to nie oni, a właściciele sklepów poniosą większość kosztów, dla których to dodatkowe obciążenie może skutkować koniecznością zamykania placówek.

8 kwietnia br. cała branża handlu zwróciła się w otwartym apelu w tej sprawie do rządu. Ministerstwo Klimatu i Środowiska w bieżącym roku co najmniej trzykrotnie odmówiło reprezentantom branży spotkania w tej sprawie. Do wejścia w życie systemu kaucyjnego pozostało nieco ponad 100 dni.

Pytanie dziesiątek tysięcy właścicieli polskich sklepów detalicznych brzmi:

„Dlaczego rząd Rzeczypospolitej Polskiej w osobie Ministerstwa Klimatu i Środowiska czynnie ignoruje jasno przedstawiane problemy handlu mogące doprowadzić do upadku tysięcy sklepów i naraża w ten sposób sektor Małych i Średnich Przedsiębiorstw – tysiące miejsc pracy, a pośrednio także przychody budżetowe?”

Nie występujemy przeciwko rozwiązaniom prośrodowiskowym, tylko przeciwko generującemu straty dla handlu systemowi rozliczeń, który można w prosty sposób poprawić, nie eliminując istniejących rozwiązań prawnych.

Jako branża handlu żądamy:

1. Wyrażnego wskazania w wydanych przez Ministerstwo zezwoleniach na prowadzenie systemu kaucyjnego, że podmiot reprezentujący pokryje koszty zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych ponoszone przez placówki detaliczne, ponieważ tylko takie rozwiązanie zgodne jest z literą ustawy.
2. Publikacji przez Ministerstwo interpretacji umożliwiającej sklepom odmowę zawarcia umów z podmiotami reprezentującymi, które nie gwarantują pokrycia kosztów zbiórki.
3. Cofnięcia wydanych zezwoleń na prowadzenie systemu kaucyjnego podmiotom, które w swoich umowach nie gwarantują pokrycia kosztów zbiórki.
4. Przeanalizowania rzeczywistej gotowości systemu do wprowadzenia z datą 1 października 2025 i skorygowanie jej z realnymi możliwościami sklepów, producentów oraz operatorów systemu, a także przeprowadzenia informacyjnych kampanii społecznych, co na pewno nie nastąpi w roku bieżącym (2025).
Zatem stanowczo rekomendowaną datą na uruchomienie systemu z punktu widzenia wszystkich zainteresowanych stron byłby rok 2026.

Dalsze ignorowanie problemu przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska doprowadzi do poważnych problemów z wdrożeniem systemu kaucyjnego, narazi wszystkich związanych z nim przedsiębiorców na straty oraz może doprowadzić do akcji protestacyjnych przedsiębiorców wobec polityki rządu w tym zakresie.

Z upoważnienia sygnatariuszy

Maciej Ptaszyński
Prezes Zarządu
Polskiej Izby Handlu

Otrzymują do wiadomości:

- ✓ Donald Tusk, Prezes Rady Ministrów
- ✓ Szymon Hołownia, Marszałek Sejmu
- ✓ Małgorzata Kidawa-Błońska, Marszałek Senatu
- ✓ Maciej Berek, Minister – Członek Rady Ministrów, Przewodniczący Komitetu Stałego Rady Ministrów
- ✓ Andrzej Domański, Minister Finansów
- ✓ Paulina Hennig-Kłoska, Minister Klimatu i Środowiska
- ✓ Władysław Kosiniak-Kamysz, Minister Obrony Narodowej
- ✓ Krzysztof Paszyk, Minister Rozwoju i Technologii
- ✓ Czesław Siekierski, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- ✓ Agnieszka Majewska, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców
- ✓ Tomasz Chróstny, Prezes UOKiK
- ✓ Gabriela Lenartowicz, Zastępca Przewodniczącej Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
- ✓ Urszula Paślawska, Przewodnicząca Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
- ✓ Ryszard Petru, Przewodniczący Sejmowej Komisji do Spraw Deregulacji
- ✓ Małgorzata Wasserman, Zastępca Przewodniczącego Sejmowej Komisji Gospodarki i Rozwoju

Sygnatariusze pisma – sieci handlowe

7169 placówek detalicznych

777 placówek detalicznych

406 placówek detalicznych

3000 placówek detalicznych

1412 placówek detalicznych

429 placówek detalicznych

979 placówek detalicznych

455 placówek detalicznych

tak przyjazna, tak solidna

1100 placówek detalicznych

2456 placówek detalicznych

411 placówek detalicznych

185 placówek detalicznych

3270 placówek detalicznych

204 placówki detaliczne

4777 placówek detalicznych

2000 placówek detalicznych

5970 placówek detalicznych

1371 placówek detalicznych

259 placówek detalicznych

441 placówek detalicznych

3089 placówek detalicznych

114 placówek detalicznych

187 placówek detalicznych

8 placówek detalicznych